

kadar kaj taciga vidim, si mislim: sej je práv, de jih revšina pokorí nemarneže, ki so sami krivi, če kruha stradajo!

Nekteri kmet noč in dan pazi, de mu kdo kakiga jabelka iz verta ne odnese; na vso moč razsaja, če mu kdo kako jamico korúna izkoplje ali če mu ptuja živina mervico sená pojé — to pa mu ni mar, de si po svoji nemarnosti na desetih družih stranéh sam škodo déla, in vsaki dan zgubo terpi, ktero, če bi nekoliko bolj skerb in prebrisan bil, bi lahko v stoteri dobiček premenil.

Pakam sim od mačjiga repa zašel, od kteriga samiga sim tukej besedico govoriti namenil! Nej tedej tisti, kteri odslej mislijo mačjiga repa poprijeti se, berejo natanjčno podučenje, ktero so gosp. Dr. Orel v 6. listu letašnjih Novic dali, in nej se po tem poduku ravnajo, kteriga je že skušnja poterdila.

Dr. B.

Kakó in zakaj priden vertnar svoje drévje vseskozi snaži in čedi?

(Konec.)

Lenard. Ovbe, pusti me nekoliko časa, sej ne gorí! Povej mi poprej, zakaj de je mah drevju škodljiv?

Boštján (med pogovorom vseskozi pridno po deblih derga, zdej na tem, zdej na unim drevesu. Lenard gre za njim poslušaje.) Poslušaj tedaj, ob kratkim ti bom vse povedal, kar ti je vediti potreba. Golo resnico so gospod Pirc govorili, ko so rekli:

„Mah je drevju takó škodljiv, de ga ne le nerodovitniga stori, ampak sčasama tudi usuší, če ga zlo prevzame, kér ne le narbolji muzgo iz drevesa izpije, in mu rodovitni živež iz zraka odvzame, temuč se tudi škodljive živali in červi v njem zaréde in drevó posedejo.

Mah raste rad po drevesu, ktero v zamokli zemlji stoji, ali pa če je v zatišji, de veter in sonce mokrote sprot ne posuší. V deževnih letih se mah nar raji dela. Mah se tudi iz svojiga semena po drevji zaseje, in se po vsim vertu razširi, kteriga veter iz eniga drevesa na drugo prenese.

Z maham porašeno drevó se mora narpred očistiti, vès mah po deblu in po vejah ostergati, in tiste veje vse odrezati, ktere so z maham preveč zagošene, ali clo skažene. Potlej se mora vse drevó po deblu in po vejah, več dni zapored z merzlo vodó vmivati, in z kertačo ali omelam obdergniti, ali pa z slamnato metlo ošvigati.

Narboljši pa je, če drevesa saj vsake tri leta z apnam pobeliš. To drevju dobro služi, in sicer:

1) Se vès mah na drevji naglo posuší, in drugi zrasti nemore. 2) Se z apnam zalega gosenc in druge škodljive živali, ki se po ispoknjah za kožo vgnezdijo, pokončá in umori. Tudi potlej, dokler drevó po apnu diši, metulji blizo ne pridejo, kteri gosence zaležejo. 3) Tak belež stori drevesam gladko kožo, jih pomladi, h rasti in k rodovitnosti veliko pripomore, in drevje pri zdravju ohrani.

Dobro tedej storiš, če vse sadne drevesa spomladi, kadar muzga nastopa, ali pa jeseni v suhim vremenu z apnam pobeliš, kakor se hiše belijo, samo malo bolj gost belež narédi.“

Lenard. Tri sto medvedov! če je tedej taka, moram hitro teči, de še drevje obvarjem, kar se da. Oh, če bi bil jez to popred vedil!

Boštján. Res žalostno je viditi, kakó kmetje večidel svoje sadne drevesa v nemar pušajo. Na-

mesto de bi mladim drevesam količe dajali, de bi jih veter ne zamogel preveč majati in njih tanjke koreninice tergati; namesto de bi drevesa pridno od gosenc in družih merčesov snažili in trebili; namesto de bi zemljo krog njih vsako leto okopovali, *) de bi vse zarašeno ne bilo, kar jih v rasti zaderžuje; namesto de bi mah odpravljali in jih vsako jesen z apneno vodó pobelili, kar mah morí in drevesno kožo oživí; namesto de bi jim včasi nemalo pognojili — jih pustijo rasti, kakor rastejo, ter mislijo, de vsiga tega treba ni. Neumneži ne vedó, de tudi sadne drevesa strežbe in obdelovanja potrebujejo, ravno takó, kakor njive, nógradi in travniki, če hočemo od njih obilniga sadu pričakovati. Pred nosam imajo drevesa vsak dan skozi celo leto, okoli njih postopajo, kvantajo, burke vganjajo — na to pa nikoli in nikdar ne mislijo, de oné tudi kake skerbí potrebujejo. Otrok je povsod dovelj, to pa le malokterimu očetu in malokteri materi v glavo pade, de bi vsakimu svojih otrok nekež vertnih dreves v posebno skerb izročili, de bi te lahke dela opravljali, od kterih sim lih kar govoril. O nemarnost, velika nemarnost!

Danecki.

Pogovor

kmetifhkiga ozheta s svojim naravoflovja suzhenim finam, v mezu Kimovzu.

O. Janes! ti ne verjamešh, kakó hudo se mi je nizož godílo, ko fim fhel domú is fomnja.

Š. Kaj taziga fe vam je primerilo?

O. Véfhe fo me motíle, de domú nifim najdel, in de fim fkorej vfo nozh okrog trapal.

Š. Kaj neki fo véfhe, ki fo vam takó nagajále?

O. Ali ne vefh, kaj de fo? Vefhe fo hudobni duhovi, kteri v posebnih krajih po nozhi ko fvitile luzhize okrog letajo in ljudi s svojo fvitlobo motijo, drashijo in sapeljujejo.

Š. Kakó pa véfte, de fo véfhe hudobni duhovi?

O. Sató kér fe pri véfahh nizh drusiga ne vidi, ko fvitloba; in kér ljudi drashijo in sapeljujejo, kaj drusiga morejo biti, ko hudobni duhovi?

Š. Ali fe pri ognju vidi kaj drusiga, kakor fvitloba?

O. Pri ognju fe nizh drusiga ne vidi, kakor fvitloba.

Š. Ali je ogenj savoljo tega kaki duh?

O. Ogenj ni duh; pa véfhe tudi nifo ogenj.

Š. Bleso de — sakaj ravno ogenj ali luzhi v sraku fo véfhe.

O. Kakó pa fe samorejo napraviti take luzhi v sraku?

Š. Is zhlovefhkih in shivinfkkih koftí, in is vfih drusih trohljivih rezhi fe napravi neki fopar

*) Ko bi ljudje vedili, kakó zlo okopanje mladim in starim drevesam pomaga, bi tega dela nikoli ne opustili. V prvem letu posajeno drevje le takó okopaj, de perst po verhu plitvo zrahljaš, de skorje ne naredí, de bo mogla zemlja iz zraka rodovitnost na se vleči. Vari, de kake korenine ne premakneš, ali ne raniš. Tudi plevla takó delječ ne pusti, kakor so korenine dolge. Tudi v prihodnje je dobro, nektare leta drevje okopavati in perst rahljati, dokler veliko ne odraste.

Narbolj pa bo mladim drevescam teknilo, če vsako leto dva čevlja globoko in široko, pred koreninami okrog drevesa zemljo prekopaš in jo zboljšaš. Mlado drevó takó postreženo, pol sežnja dolgo mladiko v enim letu požene. Odrašenimu pa k obilni rodovitnosti pripomore, kér le zrahljana zemlja se zamore potrebniga živeža iz podnebja, od toplote in rose, od dežja in zimske móče navzeti, in drevesnim koreninam v rast podeliti.

(gaz), ki ga voden (Wasserstoff) imenujejo, ki v pravi primeri s fosforom sdrushen, v tami svitlobo od febe daje. V nekterih krajih se dofto fosfora in vodenza napravi, ki se v gorkoti vshgeta, in kër fta lasheji, ko srak, v njem plavata; vidijo se luzhize, ki od fape gnane femtertje ferkljajo, in nevedni ljudje si jih mislijo vëfhe.

O. Ako vëfhe nifo hudobni duhovi, ampak le luzhize, sakaj se nar vezhkrat vidijo pri pokopalifh, ali v drugih krajih, kjër je kaj mertvih trupel, ali pa v kakim mozhirju?

Š. Take luzhize, ki jih imenujete vëfhe, se sató vezhidel vidijo v takih krajih, ker pri trohnenji kofti, dreves, selifh in drugih rezhi se napravi dofto vodenza in fosfora, ki se vshgeta in take luzhize napravita.

O. Ako vëfhe nifo hudobni duhovi, sakaj pa ljudi drashijo in motijo? Zhe fim tekkel pred njimi, fo sa mano letële; zhe fim jih lovil, fo pred mano beshále.

Š. Vse to vam rad verjamem; pa vender is tega fhe ne fmete foditi, de fo vëfhe hudi duhovi; sakaj kader fte tækli sa kako luzhizo, fte srak pred fabo pihali in odganjali, in torej je tudi luzh, ki je v njem plavala, beshála pred vami; kader fte pa tækli pred luzhjo, fte srak vlékli sa fabo, in tudi luzh je fhla sa vami.

O. Zhe nifo vëfhe hudobni duhovi, sakaj pa le po nozhi letajo? Šaj luzhize bi se lasheji po dnevi napravile, ko po nözhi, kër je po dnevi gorkeji?

Š. Te luzhize se sató le po nözhi vidijo, kër jih po dnevi fonzhna fvitloba otamni; faj se tudi fvitloba od prishgane fvezhe po dnevi komaj vidi, po nozhi nam pa zelo hifho rasfvetli.

(Konez fledi.)

Slovenske besede.

Radislav. Bog daj srečo! So že prišle „Novice“?

Jaz. Dnes je še le sredo, saj vëš da k nam v Celovec le o petkih pridejo. Meni se zdi, sčasoma bodeš že v torek prišel barat po njih, ko še v Ljubljani natisnjene niso.

R. To ne; pa tajiti ne morem, berem jih rad in težko očakujem da pridejo, kër vsaki list kaj koristnega povë, in to vse lepo po domače in prijazno, kakor bi s svojimi naj bolji prijatelji se pogovarjal. Kdo bi bil mislil, da imamo po Slovenii toliko prijetlov našega pismenstva. Kjer bodi se oglasi kdo in napiše kaj za naše Novice, kjer je bilo poprej vse tiho in gluho, kakor v grobu. Tudi bravcov naših Novic je kazalo k novemu letu toliko pokazalo, da je bilo kaj.

J. Lepa truma jih je bila, in to še niso vsi; jih je dobre mere še petkrat toliko, ki ne stojé v kazalu in vendar Novice pomnivo beró. Nekteri list gre skoz deset in še več rok. — Hvala Bogu! da smo se Slovenci tudi zdramili in da je tudi med nami najti iskrenih domorodcev in plemenitih rodoljubov.

R. Je li to kaj takó zlahtnega, biti domorodec ali rodoljub?

J. No, pa kakó je to zlahtno in lepó! Bolj bi ne vedil človeka povzdigniti, kakor da bi rekel: „ta ali uni je pravi rodoljub ali domorodec.“ Kdor vës svoj narod ljubi, mu dobro želí in si perzadeva vsrečiti ga, se imenuje rodoljub, ali pa domorodec, kër vso domovino s svojo ljubeznijo

objame. Že pošten hišni gospodár se povsod spoštuje, kër za svojo družino pridno skerbi, koliko častitljivejši je rodoljub in domorodec, ki vës narod in celo domovino v svojim sercu nosi. Iskren domorodec biti je pri vsih izobrazenih narodih naj večí čest in slava; in to popolnoma po pravici. Kdo bi takega ljubeznivega in blagomislecëga korenjaka ne čestil, ki je poln ljubezni do svojih rojakov? Izdajavec biti svojega naroda je pa naj večí gerdoba in sramota, pa tudi práv po pravici. Povsod in od vsih je zaveržen. Za ptujino zije, za domače mu ni mar — kdo bode za takega nemarneža maral? — Kukavica tak človek, ki svoj narod zametjuje, ž njim vred pa tudi samega sebe. Nihče se na njega ne zanese. Kdo mu bode zaupal? Njegovi rojaki ne — do njih ljubezni ne skaže, njim se je bezočno izneveril; ptujci pa še manj; kdor količkaj pameti ima, mu mnogo ne zaupa. Še svojemu narodu ni ostal zvest, veliko manj se ptujec sme na takega zanesti. — Rečem jo: Še priden kristjan ni, kdor svojega naroda ne ljubi.

R. Hoho! ta bode težko pela! Kristijan mora vse ljudi ljubiti, pa nikar samo svojega naroda.

J. Ne mešaj besed! Jaz nisim rekel, domorodec mora — samo svoj narod ljubiti; jaz le pravim: pravi domorodec mora — tudi svoj narod ljubiti; ako tega ne stori, je malopriden kristjan. To je gola resnica. Kristijan mora vse ljudi ljubiti, to vëm; kje pa stoji, da sme ljudi svoje domovine zanemarati, se jim izneveriti? On mora vse ljudi ljubiti; niso ljudje njegovega rodu tudi ljudje? Ako kdo svojih rojakov ne ljubi, tudi ne ljubi vsih ljudi in slab kristjan je; to jaz govorim, in to je resnica. Sv. apostelj Pavel piše: „Ako pa kdo ne skerbi za svoje, posebno za domače, ta se je odrekel veri in je hujši od nevernika.“ (Tim. 5, 8.)

R. To je jasno, kakor rumeno sonce.

J. Ta bi bila prava, da bi kdo terdil, vsi ljudje na celim širokim svetu so si bratje in sestre — Slovenec Slovincu pa ptujec! za ptujino se štruliti, za svojo domovino in za svoj narod pa ne skrbeti, to je toliko, kakor da bi ptujo hišo zidal, svojo streho pa tergal. Prikarjali smo se tu le une dni, ali je tak človek neumnež ali budalo? Količkaj pameten tega ne dela.

R. Imenitniši od domorodca se meni vendar zdí kozmopolit ali svétčan, to je tak človek, ki vës svét ljubi.

J. Oba sta jednako plemenita. Domorodec vsem ljudem dobro želí na vesolnem svetu; on nikogar za to ne žali, ako je iz druge dežele, ali iz kakega drugega naroda. V blagih mislih sta si domorodec in kozmopolit popolnoma jednaka, gledé te stvari; ravno takó tudi v djanju. Vsim ljudem in vsakemu človeku na vesolnem svetu domorodec ne more dobrot skazovati, pa to je nemogoče tudi naj večemu kozmopolitu; — po celi zemlji dobrote deliti, to zamore sam Bog, ki je vsegamogočen. Domorodec dela dobrega kolikor premore — več pa tudi nihče ne more. On želí in si perzadeva, da bi ljudje svojega naroda prihajali čedalje pametnejši, razumnejši, poštenejši — z jedno besedo izobrazenejši in srečnejši v vseh rečeh. Ravno to mora tudi kozmopolit si perzadevati; ako bi tega ne storil, bi bilo vse hvastanje, da vsem ljudem dobro želí, prazno — in bi ne bilo piškovega, gluhaga oreha vredno. Za vës nezmerni svét slab človek skrbeti ne more; skerbi vsaki za svoj narod in ne zaničuj in ne preganjaj drugih in vsim

vetrovi in deževje, kadar drevje cvetè. Ako celi čas cvetenja dež in vetrovi razsajajo, cvetje odpada, se očervovi, i. t. d. in ne dobimo tisto léto nič sadja. Nektero léto tako vreme le zgodno, drugo léto pa pozno cvetje pohlomasti; kar stori, de nam vunder enih ali družih sadonosnic sadje ostane. Zató le skerbimo, raznih sadonosnih drev- ves pridobiti, in nasaditi jih, kjer le pri- praven kraj za nje vémo. Ko bi vsak vlastnik si prizadeval, svoje verte, zemljiša in senožeti, koli- kor je mogoče, v nar bolji in nar lépsi stan pripra- viti, gotovo bi zemljo v raj premenili, ki so nam ga prvi starši zapravili; in ničesar bi nam ne po- manjkalo.

Jože. Jez imam veliko veselje k sadjoreji; pa na našim vertu ni perst za sadonosnice. Lanjsko léto sim raznih pešek posadil, pa le jabelčne so se ozelenile. Tudi drevesca, ki so mi jih Oní dali, le žalostno rastejo.

U. Jabelčno drevje, takó tudi peške, raji od družih rastejo. Hruševe in kutne peške je pa treba predenj se potaknejo, nekaj časa namak- vati in nar boljši, porešeti jih dobro der- gati, de se loš zguli, ki se po vunanji lu- pini kakor lim derži, in de se peške v zemlji lažej razmočijo. Kar pa drevesca vtiče, de slabo rastejo, so morde v prepusto zemljo, ali pa napčno vsajene. — Dostikrat sim se prepričal, de le malokdo drevje práv saditi zna. Nekteri si nakopljejo, rekel bi, nasekajo sadežev, ki le čisto malo sesavk — tanjkih korenine — imajo; jih potaknejo v jamice, klobukovimu oglavju ena- ke, in drevesca práv terdó zaptajo. Takó vsaje- no drevó zamore takó malo rasti, kakor tele, če mu gobec zavežeš, sesati. Kakó? s čem si bo živeža iskalo? Jamo napravite plitvi skledi ena- ko; kopajte bolj na široko, kakor v glo- bokost — v pusto, mertvo zemljo.

Miha. Ali bi ne bilo práv, ko bi se práv globoka jama za drevesce skopála in preobilna z dobro perstjo zasúla? V tako jamo zasajeno drevó, mislim, bi móгло práv spešno rasti.

U. Včasí smo takó délali; pa skušnja nas je od tega odvernila. V tako jamo vsajeno drevó po- žéne korenine globoko po živi zemlji; práv vesélo in spešno v začetku raste, dokler iz bližne zemlje kaj živeža dobiva; pa korenine, namesto de bi na širokost po živi zemlji se bile razlézle, so le v globokost, v mertvo zemljo perrile; tù ne najdejo več živeža; drevó bo v malo létih klaverno, za- čné bolehati in usahne. — Veliko podukov imamo, kakó gré drevje saditi; boljši je, vam vse to po- kazati. Grajšinski gospod posestnik so me prosili, Jim tridesét sadnih dreves vsaditi. Jutro je četer- tek in torej nimate šole; povabim vás, pridite v grajšinski vert, in pokazal vam bodem jame kopa- ti, in drevje saditi, kakor gré. — Slab kmet bi mogel biti, kateri bi ne vedil, de je plevélniga žita pléti treba, répo, korún, koruzo okopavati, de obil- niga pridelka dajo. Vécidel kmetovavcov pa misli, drevesa ne potrebujejo nobene postrežbe; in ravno ta pomota, poleg tega, de se drevje práv ne sadi, je vzrok, de sadjoreja zastaja, in nam toliko do- bička ne prinese, kolikor bi mogoče bilo. Potre- ba je, saj perve léta, dokler se drevó dobro ne ukorenini, spomladi okopati ga, de se po razrušeni zemlji korenine lažej razlézejo, dež lažej do njih pride, in živeža tudi iz zraka dobivajo. Jutro vam bodem tudi to delo opravljati pokazal;

le lotíte se ga potem domá, kateri imate mlade sa- donosnice, ali drevje, ki slabo raste.

Janez. To bi nam preveč časa vzélo; pa bi tudi trave škoda bilo, podkopavati jo.

(Konec sledí.)

Pogovor

kmetifhkiga ozheta s svojim naravoflovja suzhenim finam, v mezu Kimovzu.

(Konez.)

O. Ako véfhe nifo drusiga, ko luzhize, sakaj pa beshé, kader zhlovek kolne, in fe mu blishajo, kader moli?

Š. Kadar zhlovek kolne, je ferdit, piha, f fapo odganja srak, in tudi take luzhize beshé od njega. Kadar pa moli, je bolj miren, fhe fapo bolj k febi vlezhe, in take luzhi fe mu blishajo. Ko bi te luzhi bile hudi duhovi, bi gotovo rajfhi flifhali kletev, ko molitev.

O. Pa vender ni mogozhe, de bi me bile fame luzhize takó smotile, de nozof fkorej domú nifim najdel.

Š. Morebiti fte ga pa na fomnji nemalo pre- vezh pili, in de vaf je vinfki duh kaj motil?

O. Pili fmo ga — sakaj jes fim bil prodal jarm volov, in bres vina kupzhije ni; sadnjízh fmo pa fhe shganje pokufili.

Š. Ozhe! to to fo bile morebiti nar huji véfhe, ki fo vaf motile na poti proti domu. Pivzi fo she marfiktero prikasen vidili, katerih nihzhe ni vidil, in katerih tudi nikjer ni. Vém fe fhe dobro fpom- niti, de je pretezheno simo neki shganjar, s shga- njem v pofodi in v glavi, po nozhi domú gredé vidil zhudno prikasen pri nekim koselzu; vidil je namrezh, fe mu naproti peljati gorezho kozhijo s ognjenimi konji (koselzova fenza je bila), on fe ji vef vftrafhen umakne, po tem pripuhtí domú, ftrah mu je besedo vsel. Potem premifhljuje, kaj de bi fe bil pregrefhil, de fe mu je taka zhudna prikasen pri- kasala, in kér drusiga pregreflhka ne najde, fi mifli, de je gotovo svojim shganjopivzam premaj- hno mero dajal. De bi ga tedaj vezh ne ftrahilo, gré drugi dan s shganjem okrog svojih vzhrej- fhnih pivzov in jim saftonj potozhi vse shganje. Ni jih bilo treba veliko fliti, popili fo ga vfiga, kar jim ga je dal in marfikteri od njih je domú gredé prikasen vidil; tresen prodajavez pa to nozh ni vidil ne gorezhe kozhije, ne ognjenih konj, kér mu shganje ni glave smotilo.

O. Kakó pa je vunder to, de fo ljudje she vezhkrat vidili kake ftrahove, postavim: mertve bres glav hoditi po pokopalifhu, pogrebze bres glav merlizha nefi h pogrebu i. t. d.

Š. Grosno bedafo bi bilo vervati kej takiga! Ko bi take prikasni bili duhovi, bi jih ne mogli viditi, faj duh fe ne vidi; ko bi bile pa trupla mertvih, bi bres glave ne mogli shiveti in hoditi, faj nimamo isgleda, de bi bil kdo bres glave shivel in hodil.

O. Belo sheno fim pa she fam vidil, defi- ravno nifim bil pijan.

Š. Vidili fte kako belo oblezheno shenfko, ali kak fvetel fhtor ali kako drugo belo rezh in fte miflili, de je prikasen. Ljudje fi take ftrahove fami delajo. Zhe je kdo navdan f prasno vero v ftrahove, gré po kakim famotnim kraji, plafhno okrog febe pogleduje, vidi dolgo fenzo pred fabo ali sa fabo iti, in mifli de je ftrah; ali pa vidi fenzo drevesa, ki ima podobo moshá ali shene, in vidil je zhudno

prikasen; ali vidi svetel svet, in misli, da je mosh bres glave i. t. d.

O. Zhe je pa taka, pa saref ni pametno, se strahov bati.

S. Ja, taka je in nizh drugazh. De vaf ne bo strahilo, nikar ne poslušajte in ne verjemite takih prikasen; nikar se ne vpijanite; vsemite si ferzhnost pogledatinatanjko vsako rezh, ktera se vam zhudna sdi, in odgnali si boste vse strahove. J. Jashirk.

Veseli dan sa Dobrovsko faro. *)

11. dan pretezhniga mesca je bil sa vse Dobrovzhane, ki svoje otrozhizhe refnizhno ljubijo, in sa njih kerfhanfko isrejenje po svoji dolshnosti fkerbē, saref prav veseli in spomina vreden dan.

Zhasti vredna duhovna pastirja te fare, gosp. Joshef Poklukar fajmoshter, in gosp. Matevsh Milharzhizh kaplan, sta s sedinjeno fkerbljivostjo farmane nagovarjala in jim perporozhevala, novo fholo sidati. Rasumni farmani od dobriga namena svojih duhovnov preprizhani, so storili, kar je potreba bilo — in glejte! lepa, prostorna, nova fholo in meshnarija na Dobrovi stoji. Lepo snamnje persadeve duhovnov in ubogljivih farmenov, ki so sdrusheni hifho sa poduzhenje ljube mladosti postavili!

Gosp. fajmoshter in gosp. kaplan shivo sposnata, da le is dobro poduzhenih in lepō isrejenih otrok lepa, zhversta, kerfhanfska zheda perraste; torej je njima fosebna fkerb sa otroke per ferzu.

Gosp. kaplan so po misli in volji svojiga fajmoshtera she vlani in letaf, predenj je nova fholo dodelana bila, veliko otrok brati, pisati, in nekoliko tudi rajtati v farovshi uzgili. Sjutraj poleti, ko so namrezh shivino is pashe pergnali, so otrozi v fholo pertekli, in fizer f takshnim veseljem, in takō obilno, da je, defiravno v prostorni stanizi, she zlo proftora smanjkovalo, in de jih je vezh v strahu bilo, da bi jih bres uka domū ne poslali; torej so se she zelo letafhnjo leto nove fhole, ki se je sidala, moshno veselili. In to veselje jih je 11. dan Kimovza dofhlo, kateri dan jim je bil tudi v fkuhnjo ali ekfamen odlozhen. Vsi fholarji in fholarze (obojih 83 fhtevara!) prasnizhno oblezheni so bili narpred per f. mafhi; po nji pa so jih gospod kaplan pervikrat v lepō ofnasheno, proftorno uzgilnizo vpejlali, kjer je bilo she vezh duhovnov is Ljubljane in blishnih farā, tudi nekaj deshelfkih gospodov, pa tudi nekoliko mosh in shen Dobrovške fare sbranih, da bi flifhali, kaj in koliko so se otrozi to poletje nauzhili.

Vsim otrokam je bilo she na obrasi brati, kakō teshko da perloshnosti zhakajo, ozhitno pokasati, da tudi oni she kaj snajo. Gosp. kaplan, ki so jim bili uzhenik v kerfhanfskim nauku, v branji, pisanji in rajtanji, poklizhejo sdaj eno versto fantizhev, sdaj deklizhev, pa le fpet fantizhev in deklizhev. Vezhidel vsi so prav gladko brali, ali vsaj takō, kakor se od tazih otrozhizhev o tem kratkim zhafi njih poduzhenja po pameti perzhakovati fmē. Veliko

lepih naukov, ki so jih is abezednika, katekisma, in is grosno lepih in poduzhnih bukev; „Napeljevanje h poboshnimu shivljenju in lepimu sadershanji“ *) brali, so tudi is glave povedati snali, da jih je bilo veselje flifhati. Tudi od pisanja je bilo na misi mafikaj pohvale vredniga viditi.

Vlastnik Bokavz, gospod Joshef Sevnik, in gospod fajmoshter sta she vlani in letaf lepo vesanih molitevskih bukev ofkerbēla, s kterimi so po dokonzhanim sprafhevanji nar pridnifhi fholarji in fholarze podarvani bili; v spominj tega veseliga dneva so tudi vsi drugi otroci lepe podobke (pildike) svetnikov dobili. Obljubim, da je bilo veliko veselje, kamur so otrozi f temi darmi perfhli; saj se vē, kakō nesnano veselje otrozi f podobki in slepo vesanimi bukvizami imajo. Prizhijozhim ozhetam in materam pa so bile folsē veselja v ozhetu viditi, ki so flifhali svoje otroke toliko lepih naukov brati, ter tudi is glave povedati.

Shola na Dobrovi nam ozhitno kashe in prizha, koliko sdrushene mosh samorejo, bres da bi ftofhi koga prehudo sadeli, — in kakō prasen je isgovor, pod kterim se le gola nemarnost perkriva, da otrozi savoljo pashe poleti v fholo hoditi nemorejo! Tudi poleti se zhafa dovelj sa fholo dobi, zhe le starfhi sa otroke saj toliko, kot sa svojo shivino, fkerbijo! O.

Slovenske besede.

(Nadalje.)

R. Vse prav! Iz vsega se vender vidi, da domorodci svoj narod bolj ljubijo, kakor vsak drug.

J. Taka je. To ni nič krivega! Slabo za vsako deželo, kjer bi domorodci drugači ravnali. Mlačen nemarnež, kteremu za njegovo domovino nič ne stoji! Še ptičica se rada tam zaderžuje, kjer je iz malega gnjezdica izletela. Lastavica dalječ leta po svetu, pa se spet lepo verne v svoj poprejšni dom, in veselo žvergolí pod tramam zraven svojega gnjezdica. To bi vender bilo čudno, da bi pameten človek ne imel toliko ljubezni do svoje domovine, kolikor je ima drobna ptičica v svojem malim serčicu. Dobrega serca človek se rad spomni tistega kraja, kjer je njegova zibelka tekla, in kjer je svoje mlade dni preživel; kadar odraste in ga Bog, kdo vē kam postavi, ga vender vselej razveseli, ako kaj od svojih rojakov, od starišev, bratov, sester, prijatlov in prijatelc sliši, če bi ravno bili ubožni, on pak se nosil v židi in žameti; naj večí veselje mu je, ako more za svoj dom in narod kaj koristnega storiti in njegovo srečo podpomagati; če le spomniš domovine, se mu že serce omehči.

R. Gospod! to imate prav, to je gola resnica, sam sim že to skusil popotovaje po svetu. Prišel sim v kraje, kateri so bili, da pravico povém, takō prijetni, kakor naši po Slovenii; obhodil sim se z ljudmi, kateri so bili prijazni, dobrege serca in veseli — pa nekaj mi je v neznani deželi vender manjkalo; sam nisim vedil, kaj me je tiščalo pri sercu, — takō mlo pač ni bilo nikjer, kakor doma pri svo-

*) Vifoko zhastiti gosp. O. so nam s prizhijozhim popisam neisrezheni vstregli, kteriga bodo gotovo vsi rodoljubi s velikim veseljem brali. Pri ti priliki sopet ponovimo proshnjo, da bi nam gosp. tehanti in fholfki ogledi po dokonzhanih fholfkih fkuhnjah na snanje dajali, po kterih kmetishkih fholah so se uzhenzi nar bolj obnafhali in ktere saflushijo posebne hvale. Sej ni treba, da bi taki popisi na dolgo in fhiroko slosheni bili; nekake verstize so dovelj to nam popisati, kar gotovo bres korifiti ofialo ne bo. Vrednistvo.

*) De bi pazh te lepe bukvize, ki jih je v nemshkim jesiku Brikenski knes in fhkof Bernard Galura spisal in po modrim povelju nafhiga milostljiviga knesa in fhkofa Antona Alojsa ranjki Dr. in uzhenik bogoflovja, gosp. Shimen Klanzhnik poslovenil, po vsih deshelfkih fholah vpeljane bile! Uzhitelji! dajte jih svojim uzhenzam brati, da se bodo is njih lepiga sadershanja v vsih okolishinah vadili. Veljajo le 20 krajzarjev. Vrednistvo.